

Taxon *Achimenes erecta*

Název taxonu	<i>Achimenes erecta</i>
Vědecký název taxonu	<i>Achimenes erecta</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	(Lam.) Fuchs (1786 jako <i>Columnea</i>)
Odrůda	‘Primadonna’
Český název	křivutka vzpřímená
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Achimenes rosea</i> Lindl., <i>Achimenes pulchella</i> (L’Hér.) Hitch.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Achimenes

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Neotropická květenná říše a Karibská oblast
Biogeografické regiony - po..	z jihu Mexika (Guerrero, Michoacán) do Nicaraguy a Panamy (Peru?)

Zařazení

Fytocenologický původ	borové a stálezelené vlhké lesy, na mokřích skalách a zdech, z nížiny do 1600 m nadmořské výšky (konoforofyt, efylofyt, petrochtofyt)
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Kryptofyt
Životní forma - poznámka	taxon přechodného kryptofytně - chamaefytního charakteru, s tvorbou dceřinných pupenů a oddenků v paždí listů

Popisné a identifikační znaky

Habitus	poléhavě vystoupavé, řídce větvené byliny, zpravidla do 0.2 m vysoké
Kořen	nitkovité kořeny z krátkých oddenků pokrytých masitými šupinami
Výhony	vystoupavé, měkce pýřité, často červené, s listy v trojřeslenech; často chomáčky dceřinných oddenků v paždí listů
Listy	řapíkaté, úzce hrotnatě vejčité se zubatými a brvitými okraji, pýřité, shora měďnatě lesklé, vespod často purpurové a po nervatuře pýřité
Květenství	květy vyvíjeny soliterně na krátkých stopkách z paždí listů
Květy	souměrné, různobalné, pětičetné, srostloplátčné s tubulární korunní trubkou a okrouhlými laloky, neveliké, rumělkově červené, v jícnu žluté
Opylovací poměry	Cizosprašná

Plody	dvoupuzdrá okrouhlá tobolka (bez okrasné hodnoty)
Semena	velmi drobná, podlouhle elipčitá
Možnost záměny taxonu (+..	zaměnitelná s blízkými <i>Achimenes pedunculata</i> Benth. nebo <i>A. flava</i> Mort. (obě se vtřícnými, nestejnopárnými listy a nálevkovitými květními trubkami, první s rumělkovými, druhá se žlutými a červeně skvrnitými květy)
Dlouhověkost	relativně dlouhověká při respektování potřeby klidové periody

Doba kvetení

Doba kvetení - poznámka	nakvétá souběžně s vývinem nových listových přeslenů po celou dobu vegetace
-------------------------	---

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	produkce 16-24 klux, přesto k udržení kvality v bytech nejméně 4 klux
Faktor tepla	skladování rhizomů 10°C-16°C; narašení rhizomů 20°C; řízkování 26°C; po zakořenění 18°C-20°C, od 24°C větrat; pod 14°C pozastavení růstu
Faktor vody	množení 80% RVV, po nahrnkování 60%-80% RVV, voda 20°C (ne pod 16°C, ne na list!)
Faktor půdy	propustný lehký substrát, produkce zpravidla v baltské rašelině s perlitem (pH 5.5-6.5). EC do 1 mS/cm

Užitné vlastnosti

Choroby a škůdci	početné deuteromycety (<i>Colletotrichum</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Myrothecium</i> , <i>Rhizoctonia</i>); ze škůdců mšice (<i>Idiopterus</i> , <i>Macrosiphium</i>), štítenky (<i>Pulvinaria</i> , <i>Coccus</i> , <i>Saissetia</i>), roztoči (<i>Polyphagotarsonemus</i>), háďátko (<i>Meloidogyne</i> , <i>Aphelenchoides</i>)
Doporučený spon pro výsad..	produkce: 120 hrnků na m ² , po čtyřech týdnech 64-80 hrnků na m ²

Množení

Množení	Řízkování a Vrcholové řízky
Množení - poznámka	množení rhizomy: v prosinci, nevyrovnané rašení, jen pro odběr řízků od března do června
Mezihrnky	5 cm hrnky s 2-3 řízků u zaštipovaných kultur (též konečné hrnky pro miniplanten)
Konečné hrnky	8 cm hrnky
Retardace	ošetření chlormequatem 0.3% - kompaktní růst a syté vybarvení

	listů
Doba kultivace	v 8 cm hrnkách v létě 10-12 týdnů
Odrůdy	několik málo odrůd nebo hybridů s blízkým <i>A. pedunculata</i> : 'Tiny Red', 'Superba', 'Eximia', 'Pyropaea', 'Primadonna', 'Dee Coral' a další

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

Odkazy

- Vlahos J.C. (1990): Daylength influences growth and development of *Achimenes* cultivars. *HortScience* 25 (12): 1595-1596; Stahn B. & al. (1987): *Grünpflanzen in Tabellen und Übersichten*. VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin.

Grafické přílohy

